

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 7 cr., a doua óra
6 cr., a treia óra 5 cr.,
şi de fiesce care publi-
caţiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea şi Admini-
straţiunea **UNIRII**»
în
Blaş.

Anul VIII.

Blaş 25 Iuniu 1898.

Numérul 25.

Invitare la abonament.

Cu 1 Iuliu invităm la abona-
ment nou cu preţurile din capul foi.

Restanţierii să binevoescă a-şi
achita abonamentul cât mai în
grabă, ca să se evite neregularităţi
în espedarea foil. Spre scopul
acesta alăturăm asemnaţiuni pos-
tale.

Cei vechi să ne rămână cre-
dincioşi şi să ne mai câştige abo-
nenţi noi.

Din partea noastră vom cerea
a mulţami toate aşteptările.

Redacţiunea şi Administraţiunea „UNIRII”.

Serbările din Praga.

Cele petrecute cu ocasiunea desvê-
lirii monumentului ridicat în onórea lui
Palacky, părintele spiritual al némului
ceh, au cam pus pe gânduri pe com-
patrioţii nostri magiari.

Şi nu fără de causă.

La Praga au fost de faţă cu oca-
siunea acesta reprezentanţii tuturor né-
murilor ţinătoare de marea familie slavă.
Şi aceşti reprezentanţi au proclamat
solemn în faţa lumii întregi solidaritatea
tuturor Slavilor şi au pecetluit o veci-
nică legătură pentru conlucrare neob-
sită la realisarea idealului comun, care
în urma urmelor nu este altul de cât
unirea tuturor Slavilor.

E drept, că de o cam dată şi înşi-şi
Slavii se mulţamesc cu mai puţin, ba
Cehii au folosit serbările acestea direct
pentru o demonstraţie de loialitate faţă
cu dinastia, de óre ce era principiul
lui Palacky, ca dinastia să se identifice
cu Slavii în contra Nemţilor şi în contra
Magiarilor.

Cu toate acestea înse scopul adevărat
nu putea rămâne ascuns, şi urma la
tote a fost o nouă şi solemnă juruinţă
de a nisui neîntrerupt spre ţinta sfintă:
— panslavismul.

Nu e decî mirare, dacă s'au cam
pus pe gânduri compatrioţii nostri ma-
giari.

Întru adevăr faţă cu nouăzeci şi
cinci milioane de Slavii, câţi sînt în Europa,
a nume în Rusia, Austria, Ungaria,
Prusia, Sêrbia, Muntenegru, Bulgaria
şi Turcia, numărul tuturor Nemţilor face
abia cincizeci şi nouă milioane, ér Magiarii
abia ajung la număr pe Slavii, cari se
află numai în ţerile coronei sfintului
Ştefan, al căror număr trece peste cincizeci
milioane.

Este decî firăscă îngrijirea Ma-
giarilor. Dar firăscă ar fi trebuit, să
fie şi conclusiunea, ce ei ar fi trebuit,
să tragă din aceste cifre după meditarea
asupra celor petrecute la Praga. Ei
adecă ar fi trebuit, să-şi zică, cum că
viitorul némului lor numai așa îl pot
asigura, dacă vor cerea a se uni cu
némuri de acele, cari ca şi dînşii își

tem existinţa şi viitorul némului lor
de potopul slav.

Şi care neam ar fi acesta?

Cerce Magiarii, cât vor vré, şi nu
vor afla de cât un singur neam, la al
cărui alianţă natura îi îndrumă, şi acest
neam este némul românesc.

Românii în tocmai așa își tem
existinţa naţională de Slavii ca şi Ma-
giarii şi în tocmai așa vor, să se fe-
răscă de contopire în marea slavică ca
şi Magiarii. Românii cu cei din Bu-
covina şi România trec peste zece mi-
lióne, sînt prin urmare îndoit la număr
faţă cu Magiarii, şi în ceea ce privesce
puterea de rezistenţă în faţa tendenţelor
de asimilare nu-i întrece nici un neam
din lume.

Natura însă-şi îi îndrumă decî pe
Magiari, să caute prietinia şi alianţa
némului românesc.

În schimb ce vedem? Ei parcă a
nume fac toate, ca să înstrăineze cu de-
sevârşire de la sine pe Români şi să
taie chiar şi cel din urmă fir de spe-
rare a unei împăcări. Atâtea sînt ne-
dreptăţile celor de la putere faţă cu
némul nostru, cât nici nu ne vine a crede,
că va fi când va cu putinţă o împăcare.

Şi într'asta noi vedem o nefericire.

La urma urmelor natura ne avisază a
trăi împreună. Şi cu toate că Magiarii
au mai mare lipsă de noi, dar şi noi
avem lipsă de ei. Împreună totuşi am
forma o insulă, în jurul căreia marea
slavică ar rămâne mare, dar nu ne-ar
înghiţi. Separat sîntem slabi şi uniţi şi alţi.

Feuilleton.

Viaţa o luptă electorală.

Noi Românii din Ardeal şi Ungaria am
hotărît pasivitate absolută pentru alegerile
deputaţilor dietali. Altă întrebare e, dacă
ne şi ţinem de hotărîrea acésta. Dórá în
Budapesta în băncile. În cari părinţii patriei
hotăresc sórtea poporului, vedem aţipind şi
câte va figuri românesce şi le auşim, cum
vorbesc une oria în vis zicénd câte un „igen”
ori „nem”. Érá alegătorii români pe alocuria
merg cu dróea la urnă şi votéză cu însufle-
ţire. Căci sciut este, că beuturile spirituóse
înveselesc inima omului.

Destul, că stăm fórté rêu cu esecutarea
hotărîrii despre pasivitatea noastră la alegerile
deputaţilor dietali. Dar acésta nici nu póte,
să fie altmintrea. Cum ar puté alegătorii
români, să renunţe la deprinderea dreptului
sêu electoral, când ei simţese, cum omul de
la fire e îndrumat la alegeri? Întrégă viaţa
omului nu e dórá alt ceva de cât o luptă
electorală neîncetată. Omul începénd de la
légân şi până la mormînt e cuprins cu acti-
vitate electorală.

Pruncul cel mic adevărat că încă nu
póte, să alege el însu-şi. Dar în locul lui
aleg părinţii lui. Ei aleg mai întâiu pe ná-
naşii. Une oria rezultatul alegerii nánaşilor
e așa de înţeles de la sine ca şi alegerea
lui Bánffy în Şimleu. Înse dacă nu stă pe
primul plan o rudenie ca nánaş născut, ori
dacă o jumătate de duzină de unchi şi mătuşi
au gustat deja fericirea nánaşiei cea ușur-
tore de buzunare, atunci trebuie să se adune
consiliul famitiar cel mic ori cel mare, să se
declare de adunare electorală şi să cumpé-
nescă bine lucrul. Întru adevăr alegerea
nánaşilor nici nu are, să se privescă numai
de o formalitate gólă. Abstracţie făcénd de
la partea spirituală a acestei afaceri omul
la alegerea acésta póte, să desvólte şi o
dosă bunicică de cumînţie de a lumii acesteia.
Prin alegerea nánaşilor pot, să se strîngă
din nou raporturi de acele, cari mai înainte
slăbiseră, ori pot, să se realizeze alte raporturi
noué şi nepreţuibile. Dar aprópe tot de una
e o speculaţie greşită aceea, când ómeni
ambitioşi şi lacomi aranżéză vinătoare de ná-
naşi cu poziţie socială cât se póte de înaltă,
de şi persónele acestea nu se află cu ei în
atari raporturi, cari să justifice cererea de a
primi nánaşia. Asupra unor persóne de

acestea părinţi ţigănoşi dau dé multe ori
návală, şi e apoi lucru firesc, că nánaşii
aceştia nu pot cinsti fiesce cărui fin ai sêu
inima sa şi încă óre ce ea pupáză pe colac.

Şi din nou se pornesc o agitaţie electo-
rală. Are, să se resólve cestiunea şcolară.
Acésta se începe deja pe la anul al şeptelea
al vîrstii. Are óre pruncul ori prunca, să
„frecuenteze” numai şcola poporală ori dórá
cea superioră de fete ori vre o şcolă de pregătire
mai nemijlocită pentru altă şcolă de băeţi
mai înaltă? Firesce că în multe casuri banul,
fiind „lucrul cel mai puţin”, ușuréză fórté
mult alegerea acésta. Dară şi în casuri de
acestea încă se apropie de părinţi mai târziu
întrebarea, dacă nu au, să-şi dea silinţa
specială, pentru ca pruncului sêu înzestrat
cu facultăţi spirituale frumoşe să-i dea pu-
tinţa de a învăţa óre ce peste cele ce a
învăţat în şcola poporală? Da, când e întru
adevăr vorbă de un prunc talentat, atunci
se plătesc a aduce pentru el jertfe. Înse
deşertăciunea părinţilor de multe ori privesc
vrabia de privighitóre. E decî consult, ca
ei să cêrá în privinţa acésta judecata şi
sfatul altora, cari se pricep la lucru şi au
avut prilej de a cunoşce înzestrarea firăscă
intelectuală a pruncului. Şi chiar şi dacă

Dar guvernării noastre toate acestea nu vor, să le vadă. Le merge bine de un timp în coce, și ei orbiti de mărirea prezentă nu se gândesc la ziua de mâine, ba mai taie și podurile, pe cari în timp de nevoi s'ar pute întorci.

Bun e Dumnezeu, dar nu va lipsi ziua cercării, și tare ne temem, că pe cum la 1848, așa și atunci deșerte vor rămâne sfaturile acelor, cari îndemnă aceste două popore la luptă comună împotriva dușmanului comun.

Întru adevăr guvernării noastre de o parte continuă cu nelegiuirile lor asupra noastră, de altă parte ochii și-i aruncă spre întreita alianță, de la care așteptă scut și apărare.

Deșerte sperări!

E lucru vechi, că alianțe de popore se formază și înfloresc numai prin comunitatea de interese. Italia n'are nimic comun cu Germania și cu Austro-Ungaria, ér Germania germană cu o Austrie slavă încă nu are interese comune, ci tocmai din contră un singur interes, dar acela propriu al său: de a scăpa pe Germanii din Austria de perire, de contopire în elementul slav.

Dar toate sînt în zădar.

Quem Deus perdere vult, dementat.

Cestiunea liturghiei magiare. — Cetim în „Alkotmány“ din 22 a c. următoarele:

„Mișcarea aceea, carea aș pornit-o Magiarii greco-catolici pentru înălțarea limbii magiare între limbile liturgice, așa se vede, că acum a apucat deja în alvie bună.

„Scint este, că aceia, cari înainte de asta cu doi ani aș pornit din nou mișcarea îndreptată spre canonisarea liturghiei magiare, aș cercat și conlucrarea unor factori de aceea, cari în afacerea acesta bisericăscă catolică nu pot, să aibă vot.

„Amestecul lărmuitorii al presei liberale în cestiunea liturghiei magiare, pe cum și veștile, tendențioase răspândite despre dispoziția și propunerile Vaticanului în nici

un cas nu aș fost potrivite spre aceea, ca să ducă cestiunea liturghiei magiare spre rezolvirea favorabilă, ei aș fost potrivite chiar spre aceea, ca în Sfintul Scaun Roman să se nască îndoeli cu privire la caracterul adevărat catolic al acestei mișcări.

„Respingînd amestecurile necompetente greco-catolicii de limbă magiară aș, să înainteze pe calea aceea, carea singură e dréptă în afacerea acesta de mare însemnătate, pe calea aceea, pe care, — pe cum se vede, — aș și pășit. Sfintul Scaun Roman nu are nici o cauză de a prețui limba magiară mai puțin de cât ori care limbă vie, dară nu-i este ertat, să permită nici măcar apariția la aceea, ca și cum religia s'ar degrada de simplă uneltă de agitație politică. Roma cumpănesce cu sânge rece raporturile și lipsele sufletelor; dară să fim și noi cu sânge rece în silințele noastre.

„Comitetul executiv esmis de greco-catolicii magiari din Hajdu-Dorog, a cărui problemă a fost, să pregătască afacerea liturghiei magiare și a unificării călindariului, ieri (20 a c.) sub presidul membrului casei magnaților Szabó János s'a constituit definitiv ca „comitetul regnicolar al Magiariilor greco-catolice“. Comitetul pe loc a și edat programul său, care informază atât pe credincioșii greco-catolici, cât și publicul mare despre firea mișcării. Textul programului e acesta:

„I. Scopul comitetului regnicolar este: a susține și a întări la cultul divin gr-cat. folosirea limbii magiare, a o ridica din poziția ei de limbă tolerată de până acum, în care se află deja aproape de o sută de ani, și spre acest scop a esopera recunoșcerea legală și regularea cultului divin magiar pretutindenea, unde o pretind acesta numărul și interesele religioase ale Magiariilor gr. cat., fără considerare la aceea, că pe teritoriul cărei diecese locuiesc.

„II. În interesul scopului acestuia parte ne-am câștigat deja, parte ne vom câștiga

de acum înainte împuternicirea tuturor Magiariilor greco-cat. din patrie.

„Și până atunci comitetul regnicolar va purece în consonanță cu comitetul executiv regnicolar din Hajdu-Dorog, care în ședința sa din 6 Mai anul c. 1898 ne-a predat nouă cu privire la liturgia magiară partea aceea a încredințării, ce a primit-o de la adunarea generală din 1868 alor 52 comune bisericăscă magiare greco-cat.

„III. Reședința comitetului regnicolar e Budapesta.

„IV. Cu rugare ferbinte ne îndreptăm către arhipăstorii dieceselor greco-cat. din patrie și către principele-primat al țării, ca să ne fie spriginitori puternici înaintea locșitoriiului pămîntesc al lui Christos, cărnă ne subșternem și ne apelăm cauza spre dréptă rezolvire, carea până acum încă nici o dată nu a denegat-o coreligionarilor nostri de altă limbă.

„Cu încredere contăm la spriginul grațios, eventual și la neutralitatea binevoitoare a arhierilor de rit latin ai patriei.

„V. Comitetul regnicolar enunță solemn, că nu voesce, să vatem scumpele drepturi de această natură nici ale Rutenilor nici ale Românilor greco-catolici câștigate până acum, și nu voesce a-i conturba în deprinderea drepturilor, ci chiar răsămîndu-se pe drepturile lor se nisuesce, ca aceste drepturi să se estindă și asupra Magiariilor greco-cat.

„VI. În interesul nisuinței noastre nobile și sfinte cerem și primim cu mulțămită interesarea și apărarea opinii publice ne-preocupate din patrie, cu deosebire înse spriginul binevoitorii al presei catolice.

„VII. Comitetul regnicolar lea în programul său și unificarea călindariului și va nisui într'acolo, ca scoțîndu-se din ritul nostru călindariul İulian cel greșit și anticuat, în locul lui să se primască călindariul Gregorian, care stă la nivelul științei.

„VIII. Sintem pe deplin conscii atât despre dreptatea scopului nostru, cât și despre aceea, că zădărnicierea acestui scop ar avé urmări neprevădate. Chiar pentru

pruncii tei ar fi nisee genialității, creșce-i totuși așa, ca ei să rămână folosibili și în viața practică. De cum va fata ta va, să se facă învățătore, fă o totuși, să învețe și să deprindă cât se pôte de bine și toate arțile economiei casnice, pentru ca ea și ca stăpână de casă și mamă de familie încă să fie la locul său și în cas de lipsă să-și pôtă câștiga și prin serviciu economic pânea cea de toate zilele. Și dacă pruncul are, să studieze, nu-l lăsa, să se facă molie de cărți și să nu fie de trebă spre nimica, ei te silesce, să-l păzesce la trup și la suflet așa de energie și de aplicabil, cât în cas de lipsă să se dedea ște și cu un lucru practic, cu care să-și pôtă agonisi pânea.

Ast fel am fi ajuns la importantul capitol despre alegerea carierei. La actual acesta electoral încă aș părinții votul decisiv. Dară surcelul lor are totuși deja putința și voea de a lua parte însemnată la darea acestui vot decisiv. Dorința, ce o exprimă el, a bună samă nu e hotărîtoare, dar are totuși, să se bage în samă. Părinții aș, să cerce, dacă purece dorința aceea din vre o tónă însușită prin obiceiuire ori dóră vedesce o pornire dăinuitoare. În cazul din urmă aș, să cerce, dacă facultățile sufletesce și trupesce ale pruncului se nimeresc cu dorința aceea. O răspundere grea, foarte grea lo-vesce pe părinții ori pe locșitorii acestora, când hotăresc în chip ușuratic ori cu egoism

făr de dragoste cariera tinărului. Alegerea acesta determină adecă totă formarea vieții ulterioare a tinărului. În afacerea acesta nu împörtă, ce e mai comod și avantajos pentru părinți, ei ce e mai de folos și mai fericitorii pentru prunc.

Mai de mult era supusă votului părinților și feciorilor lor și putința de a alege, că ore cești din urmă să servescă la miliție ori nu. În unele țeri, mai ales în republicile din America așa e până în ziua de astăzi, dară pe la noi, unde și vis pacem, para bellum, numai incapacitatea de a servi la miliție ori anumite împrejurări familiare determinate prin lege scutesc pe feciori de la obligamentul de a servi în armată și de a „apera patria“. Tinărul pôte une ori, să hotărescă în privința acesta numai atâta, că ore să prestea serviciu activ în armată numai un an ori mai mulți ani. La părere momentul hotărîtoare în privința acesta e cultura superioară a tinărului, dar în realitate momentul hotărîtoare e ărăși buzunariul. Feciorul unui tată bogat ar trebui, să fie adecă bătut la cap în chip de totului tot estraordinar, pentru ca să nu reușescă a trece prin esamenul voluntarilor pe un an, măcar în ce chip trece cănele prin apă. Dară șciți, cum trece cănele prin apă? El sare de pe un țerm, notă până la cel alalt țerm, și leșind din apă se scutură, și — rămâne apă foarte puțină pe cojocul lui.

Cea mai interesantă din toate acțiunile electorale din viața omenesă e fără îndoie alegerea mirelui ori miresei. Puilor le-aș crescut și li-s'aș împanat aripile, și ei șimtesc boldul de a fi alegători de tot neatrînători. Părinții și rudeniile, mai ales mătușile, adevărat că fac încercări de a înrîri asupra alegerii; dară dacă sînt cu minte, atunci se ferese de a deprinde în încercările acestea violentarea fațășă. Căci violentările grosolane provocă amărăciune și opoziție înverșunată în sfera căsătoririi în tocmai ea și în cea politică. Atât pe alegătorii politic cât și pe alegătorii de mirăsă și pe alegătore de mire ai, să-i porți în chip blând de sföră, cum porți pruncii cei mici, când încă nu șciu umbra bine. Femeile încă nu aș ajuns la gradul acela de emancipare, cât să aibă dreptul de a arunca votul său în urnele politice; dară în acțiunile electorale de la Găina și de la adunările „Asociațiunii“ a bună samă al mânilor gingașe e rolul de a încălci și descălci firele. Mătușile țes și împletesc la olaltă inimile și mânilor.

Asemănările acestea le-aș pute împleti și țese mai de parte. Dară tema cęstă din urmă e așa de gingașă, cât numai degetele unei mâni gingașe sînt chemate a scrie despre ea. Sper, că se va afla vre o mână gingașă, carea o va face la locul acesta.

aceia în interesul cauzei noastre vom face totul, ce ne permit de o potrivă fidelitatea către biserică, alipirea neînfrântă către națiunea noastră și legile. Și dacă silințele noastre totuși nu vor fi încoronate cu succes, răspunderea pentru urmări nu ne va îngreua pe noi."

Revistă bisericească.

Din Patrie.

Subcomisiunea de nouă esmisă astă toamnă abia în săptămâna acesta a început consultările asupra materialului adunat în cestiunea autonomiei catolice. Consultările se restrâng la cestiuni principale și nu se dimit în detaliu. După ce subcomisiunea își va termina lucrarea sa, ea se va desbata în comisiunea de 27, așa cât abia la toamnă se vor pute concheta membrii congresului autonom.

Rutenii magiaroni erau să înceapă mișcarea pentru introducerea limbii magiare ca limbă liturgică.

Conferința convocată de patriarhul Brancovici pe Lună la Carloveț spre a se consulta în privința continuării congresului n'a putut ajunge la rezultatul dorit. Opoziția, care e în majoritate, nu voește a se pleca guvernului în cestiunea noului statut. Congresul rămâne deci amânat pe timp nedeterminat.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Dieta a ținut în 18 a c. ultima ședință înainte de feriile de vară. Acestea vor ține până în 6 Septembrie.

În ședința ultimă s'a ocupat dieta de cestiunea insultării lui Lepsényi enunțând cu majoritate de voturi, că prin bătaea căpătată nu i-s'a violat dreptul de imunitate. Guvernamentalii cu aliații săi Kossuthiști au demonstrat nu numai în contra lui Lepsényi, ci și în contra partidului popular, de care se ține preotul Lepsényi.

În sesiunea expirată a lucrat dieta

Un lucru văd și eu cu ochii mei cei laici în judecarea acestor împletituri și țesături: Dacă în vre o altă alegere se face vre o greșelă, totuși mai rămâne aproape tot de una putința de a repara greșela. Dară cel ce greșese, când își alege soț pentru viața casnică, aceluia încă îi sună cuvintele lui Dante: Lasciate ogni speranza. El trebuie, să porțe urmările sale până la moarte, ba poate încă și după moarte.

Nu voiți, să cercetez mai de parte, cum omul în miș și miș de afaceri de ale vieții comerciale, casnice și sociale se vede pus neîncetat în necesitatea de a alege, și cum necesitatea acesta une oria îi este spre chin.

Aci pe pământ avem, să deprindem activitate electorală. Dar în cealaltă viață nu o vom mai deprinde. Aci putem, să alegem între bine și între rău, între dreapta și între stînga, între foc și între apă. Dincolo ni-se va asigna locul de-a dreapta ori de-a stînga, dară Judecătorul îl va alege așa, că el va corăspunde rezultatului activității noastre electorale de pe pământ.

Așa dară până când vor fi alegeri politice, până atunci alegerea conștientă va rămâne o datorință a noastră.

de tot puțin. Legi mai însemnate s'au adus: legea despre asociațiile economice și legea despre întregirea venitelor preoților necatolici. Nici acestea legi înse nu mulțămesc pe aceia, în favorul cărora se zice, că s'au adus. Amîndouă întăresc numai puterea guvernului conducând la centralizarea afacerilor în mâinile guvernului și la limitarea libertății cetățenilor.

Austria.

În săptămâna trecută au fost turburări antisemitice serioase în Galiția. Poporul stors și sărăcit cu totul se descarcă asupra Jidovilor răpindu-le tot, ce se poate. Mai periculoasă a fost mișcarea în districtele Iasno, Crosno și Gorlice, unde nu a avut numai caracter antisemit, ci și socialist. În Fryntak cu ocaziunea tîrgului au despoiat prăvăliile jidovesci. Pășind la mijloc gendarmeria a împușcat 9 omeni. În toate comunele, unde s'au arătat turburări, a fost trimisă miliție. Preste 200 de turburători sînt arestați. Măsurile acestea au liniștit de o cam dată poporațiunea.

În 18 a c. și zilele următoare s'a serbat în Praga a suta aniversare a născerii renumitului istoriograf ceh Fr. Palacky. Cu ocaziunea acesta i-s'a desvelit bustul, și s'a pus basă la monumentul lui. La serbare au fost reprezentate toate națiunile slave: Cehii, Polonii, Rușii, Slovaci, Sârbii, Croații și Rutenii. Serbarea se consideră ca o serbare a înfrățirii poporilor slave. Germanii o califică de demonstrație în contra lor, și nu fără cuvint o fac acesta. Dintre vorbirile ținute spre glorificarea slavismului mai mare senzație a provocat tostul rostit de generalul rus Komarov la banchetul ziaristilor slavi. El a zis, că venind în Praga a știut, că vine în un loc, unde decurge luptă. S'a convins despre starea splendidă a Cehilor, a vădut înse, cum se apropie inimicul cu pași de lup. El a constatat, că de o mie de ani luptă Cehii și poporile slave în contra germanismului. Provocă toate poporile slave la unirea forțelor față de germanism, inimicul comun, care voește, să se estindă, și acum se îndreptă mai ales asupra Cehilor. Mișcarea slavă, care în Rusia începe de la palatul țarului și se estinde până la cea din urmă colibă, și-a luat începutul din Boemia. Nici o dată nu trebuie, să se părădă din vedere, că toți Slavii sînt fiii unui părinte și au aceeași mamă. Dacă vom respinge elementul german acolo, de unde a venit, noi vom fi liniștiți și ne vom compune micile diferențe.

Marele duce Constantin ca president al academiei rusești a adresat o telegramă comitetului aranjator al serbării.

Se speră, că Rusia oficioasă va desaproba pe generalul Komarov, care a participat la serbare numai ca persoană privată. La serbare au fost reprezentate toate auctoritățile locale.

Liberalii germani sînt superați pe marii proprietari germani fideli constituțiunii, fiind că stau de vorbă cu guvernul. Liberalii susțin, că în zădar ar pacta marii proprietari cu guvernul, căci poporul tot nu-i va urma.

De altă parte s'a început între Germanii o reacțiune sănătoasă în contra terorismului Schönerer-Wolfian. Numai dacă se aruncă la locul său acești conducători nechemati, numai așa se poate spera restabilirea stărilor constituționale normale în Austria.

Germania.

La alegerile pentru parlamentul imperial întimplate în 16 a c. mai mari succese au obținut partidul numit „Centru” și cel social-democrat. Aleși au fost 85 din Centru, 36 social-democrați, 39 conservativi, 14 Poloni, 9 naționali-liberali, 4 membri ai partidului pentru reforme, 1 Danez și 7 a fără de partid. În 165 cercuri e balotaj. Este bătătoare la ochi înmulțirea social-democraților. Ei în perioada trecută au avut numai 24 membri în parlament. Centrul catolic poate va mai câștiga vre o câte va mandate preste cele avute în trecut. Social-democrații se înmulțesc pe contul liberalilor.

Franța.

Crisa ministerială se resolvă cu greu. Presidentul republicii a incredințat cu compunerea noului cabinet pe Ribot, care a mai fost în trei rânduri ministru president și pe lângă acesta de cinci ori ministru de resort. Ribot, ca și de altă dată, a cercat, să compună un cabinet de coalițiune, dară nu i-a succes. Ribot a cercat, să formeze un cabinet, care să împace pe republicanii moderați cu cei radicali; radicalii înse sînt de tot pretensivi.

După ce nici lui Sarrieu nu i-a succes a compune cabinetul, misiunea acesta s'a concredut lui Peytral, care până acum a lucrat pentru împăcarea partidelor republicane.

Italia.

Cabinetul Rudini s'a dovedit incapabil de a governa pe cale constituțională. Proiectele de legi, ce le-a prezentat parlamentului, conțin o mulțime de dispoziții represive și câte va reforme salutare. Guvernul postesce, să i-se pună la dispoziție mai toate libertățile constituționale ale cetățenilor. Dreptul de asociație și de întrunire, libertatea presei și chiar libertatea personală să atirne de la dispoziția arbitrară a organelor guvernului. Vădend Rudini, că aceste măsuri înmulțesc numai nemulțămirea, a recercat parlamentul, ca să discute asupra politicii guvernului în general. Discusia s'a început. Sonino a caracterizat guvernul ast fel: „Fără de prevedere și slab, guvernul în tot locul a lăsat, să fie surprins de evenimente, apoi a recurs la miliție și a escedat prin acte de violență.” Tot nefavorabile pentru Rudini au fost și vorbirile altor deputați. Cabinetul spre a nu prejudeca cestiunea susținerii ordinii în țară și-a dat dimisia.

Cu formarea noului cabinet regele a incredințat pe marchisul Visconti-Venosta.

Turcia.

Armata turcască s'a retras cu totul din Tesalia. Devastările comise de Turci prin ținuturile, cari le-au fost ocupat, sînt înfiorătoare. În Domocos au despoiat biserica de icone și de reușite sacre. Din cele 900 de case ale orașului au mai lăsat numai 34. Tot asemenea au pustiit și satele și au răpit averea locuitorilor. Pagubele materiale făcute de Turci se calculează la 100 de milioane de drachme.

Guvernul muntegrin s'a tânguit celui turcesc, că trupele otomane în loc de a susține ordinea ajută pe Albanezi în prădarea teritoriului muntegrin. Albanezii ajutați de Turci au trecut riul Lin, au ars mai multe sate din districtul Berana și au ucis pe locuitorii creștini. Turcii din contra afirmă, că Muntenegrinii au măcelărit pe Mohamedani. Pentru cercetarea afacerii și pentru împedecarea nouelor conflicte între creștini și Mohamedani guvernul din Constantinopol a încredințat pe Saad Eddin-pașa. Se zice, că în întregă Serbia veche e turburată poporațiunea.

Spania și America.

Lucrurile se dezvoltă tot în defavorul Spaniolilor, pe care Europa îi însoțesc — cu simpstia.

La Manilla insurgenții au stricat trenurile și au ocupat mai multe locuri întărite.

Manilla, care numără preste 150 mii de locuitori de diferite seminții și religii, se află în mare strîmtoare fiind încunjurată de insurgenți. Generalul Monet, care a plecat cu 3000 ostași de la Bulacan în ajutorul celor din Manilla, a fost atacat de insurgenți și a căzut în luptă. Trupele indigene au trecut pe partea insurgenților, erau cei 500 de Spanioli s'au predat. Un batalion de armată indigenă la Malabon a împușcat asupra ofițerilor săi spanioli ucidend 5 inși. Spaniolilor le-a succes a desarma pe asasinii.

Se zice, că Spaniolii ar ave de cuget, să aprindă satele din jurul Manillei, ca rebelii să nu aibă, unde să se mai adăpostescă. Prin acesta mii de cetățeni pacinici ar fi espuși miseriei extreme.

Din Cuba încă nu sînt mai imburătorie scirile. Americanii au debarcat în cete mici în mai multe locuri. Generalul american Shafter a sosit cu năile de transport în apropierea Cubei. Garcia, conducătorul insurgenților cubani, a avut o întilnire cu admiratul Sampson, căruia i-a comunicat, că 4000 de insurgenți se află în depărtare de 30 de miluri de la fortăreță, erau 5000 sînt lângă Holgnin gata de a ajuta pe Americani.

Din Newyork se anunță, că voluntariul Mariano Salva a cercat, să ucidă pe mareșalul Blanco prin o pușcătură, dară numai l-a rănit la un picior.

Lupta decisivă se așteptă în zilele acestea.

Din „Mănăstirea Radu-Vodă“

de G. I. Ionescu-Glon. ¹⁾

Egumenul începu:

„Deschide-ți condicele și catastifele. Treceam prin vremuri grele; nu scim, ce ne va aduce ziua de mâne, să fim gata la orî ce primejdie. Astă țară păcătoasă ²⁾ mâne pôte s'o prăpădescă mânia Domnului. Decî, părinte Gherasim, cum stai cu chiriile, embaticurile și vîndările?“

„Să întrebe Înalta și sfînta Evlavie a Luminăției tale, și robul tîu va răspunde.“

„Cum stai cu cele 185 de locuri cu embaticiu din mahalalele, care ne înconjură ³⁾?“

„132 au plătit bob numărat; 30 plătesc la 31 ale curgătoare; pe cîinci i-am dat a fară; restul sînt veduve cu cîte 5 și 8 copii, nu pot plăti, și este iernă.“

„Să le dai a fară; Dumnezeu, nu noi, să aibă grije de ele și de copiii lor. Cum stai cu cele 50 de prăvălii din Lipscani ⁴⁾?“

„Chiriile sînt incassate de la 16; la patru negustori am pus secefeștru.“

„Mi-ai vorbit de locurile din mahalaua Popescului, de lângă Bărcănesci, Mogoșesci și Năstureli; de cele din mahalaua Slobozia-Domnescă, de locurile din Căramidari ⁵⁾, au plătit toți?“

„Da, sfînt isvor de sfîntă lumină; au plătit până la o lățca.“

„Ce-ai făcut cu locurile din ulița Lăcătușilor, mai sus de Pușcărie ⁶⁾? S'a sfîrșit cërta cu chiriașii și embaticarii din Isvor ⁷⁾?“

„Cu ăștia ne judecăm, căci Dimbovița le-a dărîmat casele.“

„Dimbovița e a lui Dumnezeu. Să le vîndi căldările de mămăligă. Cum stai cu proprietățile din Brosceni ⁸⁾ și cu cele din mahalaua Aga Nița, Sf. Vineri, de lângă Postelnicul Dumitru Caramalău ⁹⁾?“

„Cu multe greutăți, dar au plătit toți.“

„Asta-i principalul. Ce faci cu locul și prăvăliile de lângă Hanul lui Șerban-Vodă ¹⁰⁾, cu locurile și casele din podul Calicilor ¹¹⁾, cu prăvăliile mănăstirii Stelea ¹²⁾? Bagă de samă! la aceste prăvălii, care sînt în mezul tîrgului, la sfîntul Gheorghe-vechiu trebuie chiria urcată.“

„Am urcat-o de la sfîntul Dumitru, de și a trebuit, să dau a fară pe un bîtrîn, care din tată în fiu fusese chiriașul lui Radu-Vodă de 48 de ani, er tată-său de 30 de ani.“

„Timpul e al lui Dumnezeu, care-i va ține samă de acesta. Noul chiriaș plătesce mai mult?“

„Cu 10 lei și 24 de parale mai mult la sută.“

„Förte bine; dar cu locurile și cu casele din mahalaua Foișorului ¹³⁾?“

¹⁾ Capitol din Istoria Bucureștilor.

²⁾ Locuțiunea obișnuită în gura tuturor Egumenilor greci.

³⁾ Arhivă: Cartónele Mănăstirii Radu-Vodă, pach. 44.

⁴⁾ Arhivă: Ibid. pach. 69.

⁵⁾ Arhivă: Ibid. pach. 83, 84, 89.

⁶⁾ Arhivă: Ibid. pach. 92. act. 1, din 1726.

⁷⁾ Arhivă: Ibid. pach. 100.

⁸⁾ Arhivă: Ibid. pach. 103.

⁹⁾ Arhivă: Ibid. pach. 23, act. 32.

¹⁰⁾ Arhivă: Mănăstirea Cotroceni, pach. 25, act. 28.

¹¹⁾ Arhivă: Mănăstirea Radu-Vodă, pach. 1, act. 43.

¹²⁾ Arhivă: Ibid. pach. 23, act. 3 și 4.

¹³⁾ Arhivă: Ibid. pach. 43, act. 10 și 12.

„Sînt la zi, dar am cîinci procese.“

„Să le câștigi! Să trimiți Paharniculul Mihalakis, presidentul, zece curcani, patru oca de unt și trei caré cu fin; pentru rest am, să-l vîd eu.“

Casierul Gherasim d'abia mai răsufia învîrtind când la dreapta când la stînga foile catastifului. Brobone de sudore îi picurau pe hîrtia vînetă și grosă a catastifelor. Vedea pe Egumen supărat și trêmura ca varga.

„Vinul!“ esclamă Egumenul.

„Ascult întrebările Sfîntitei și slăvitei tale guri; robul tîu va răspunde.“

„Vinul din délul Văcărescilor ¹⁾?“

„Se vinde ca și pânea caldă la băcanii nostri, și numai la ai nostri ²⁾ din Brosceni.“

„Vinăriciul tot de la Văcăresci ³⁾?“

„E luat de mult. Am spart buțile la doi, care se opunea.“

„Î-a bătut la Agie?“

„După obicei, prea milostive stăpâne.“

„Spre învățatură... förte bine.. Cum stai cu cele 125 de sfori de vii din délul Lupescilor ⁴⁾ bucureșteni?“

„Vinul și vinăriciul sînt luate. Le vînd băcanii nostri din Căramidari și din Isvor.“

„Ce-ai făcut cu vinul din délul Piteștilor ⁵⁾? Îmi spuneai, că-l ții!“

„L-am vîndut Câmpu-lungeanului ⁶⁾, ca să-l desfacă el cu ocaua la drumul mare ⁷⁾.“

„Bine. Și-acum morile pe Dimbovița...“

La auđul acestor cuvinte părintele Lampridie se pregăti cu condica de hrisóve copiate și cu sacul de hrisóve originale. Ținti ochii la Egumen, ca să fie gata la răspunsuri ca și părintele Gherasim.

„Morile,“ continuă Raduliotul cu un ton de adîncă părere de rău, „morile! unde-s timpurile cele fericite, când Sfînta Troiță, mănăstirea noastră, avea morile de la Ciutăria Domnescă...“

„Cele cumpărate de Alexandru-Vodă de la Dobromir Banul ⁸⁾ și pe care județul Baciu cu cei 12 pîrgari ai Bucureștilor le dă ohavnice Sfîntei Troițe la 1857,“ zise supus părintele Lampridie.

„Dar morile de la cîosta Gorganului ⁹⁾ de lângă podișorul, ce trecea la Mihaiu-Vodă? dar morile Dudescilor, pe care le luarăm prin proces de la acești boieri ¹⁰⁾?“

„Ne-au rămas morile din Grozăvesci,“ replică părintele casier Gherasim, „și ne-a rămas móra de la Foișor, care ne dă 24.000 de taleri pe fie care an ¹¹⁾.“

„Tot atît ne da și la 1818; va trebui, să mărim chiria; câștigul e prea mare la móra de la Foișor pentru arîndași; e drept, să folosescă și Sfînta mănăstire.“

„E drept, prea puternice stăpâne!“

¹⁾ Arhivă: Ibid. pach. 1, act. 1, 2, 4, 6.

²⁾ Arhivă: Ibid. pach. 67, act. 1.

³⁾ Arhivă: Ibid. pach. act. 1, 38, din 1774.

⁴⁾ Arhivă: Ibid. pach. 49.

⁵⁾ Arhivă: Ibid. pach. 60.

⁶⁾ Egumenul mănăstirii Câmpu-lungului.

⁷⁾ V. cap. Patriarhul, Mitropolia... greci la București.

⁸⁾ Arhivă: Cartónele lui Radu-Vodă, pach. 58, act. 1.

⁹⁾ Arhivă: Ibid. pach. 65, act. 1 și 2.

¹⁰⁾ V. cap. Dimbovița Bucureșcenă.

¹¹⁾ Arhivă: Ibid. pach. 68, act. 1.

„Da, e drept, și mai drept este, să mărim arendele la Cioplea.“

„Cu atâta mai drept, cu cât de la 1651, de când mănăstirea o cumpără de la Radu Postelnicul din Heresci ¹⁾, moșia nu a produs, cât se cuvine, sfinței noastre mănăstiri,“ zise dulceag, dar convins bibliotecarul.

„Să mărim și arenda Măicănescilor.“

„Förte drept, de când am primit-o danie de la Herăscu ²⁾ în 1698, moșia Măicănesci n'a dat, cât trebuia, să dea.“

„Băgați de samă la moșiile mănăstirii Stelei ³⁾.“

„Vom mări arende,“ zise Gherasim.

„Și satul Lupescii ⁴⁾ ce face; îmi pare, că și moșia și sătenii dorm într'una.

„Și ne e dat de mult: ne e dat de Alexandru-Vodă pe la 1568.“

„Dar moșia și satul Hodobeni ⁵⁾.“

„Buzescii din secolul XVI și fiul lui Petru-Vodă Cercel, adevă Pătrașcu și în călugărie monachul Partenie, îl folosiau mai bine de cât sfința noastră mănăstire; să mărim arenda, prea slăvite stăpâne!“

„Vom mări-o. Și vom mări și arenda moșiei Grecii ⁶⁾, acum aproape cuprinsă în Bucuresci.“

„Era o dată moșie frumoasă. Alesandru-Vodă o cumpărase, după 1568, de la Ivașcu Vornicu Goleșcu, care și el o avea luată de la mănăstirea Tânganului, căreia îi dedese moșia Plătărescii,“ completă părintele Lampridie scoțând la minut un admirabil hrisov aurit și întărit cu domnească pecete.

„Părinte Lampridie,“ porunci Raduliotul uitându-se mânios la sacul cu hrisove, „vei alege din vechile hrisove ale mănăstirii pe cele mai însemnate, bună oră pe cele de danie și de închinare de la Domni; vei face cu ele unul sau mai multe pachete și mi-le vei aduce aci. Le voi trimite peste hotar; așa a făcut Caragea-Vodă la 1816; așa a făcut Rușii la 1829 ⁷⁾. De ce n'ași face-o și eu? Veți mai stringe din vasele de argint ale bisericii, din candelile, din odore tot, ce veți judeca mai bogat și mai prețios, și mi-le veți căra aci. Mă înțelegeți bine?“

„Te înțelegem, sfint isvor de lumină.“

„Părinte Gherasim, câți bani sînt în sipetul de jos și câți în lada de sus?“

„Cu totul și cu totul, pentru a fi puși la minut sub înțelepța dréptă a Mărinimiei tale, 173.000 lei.“

„Dute, de-î adu pe toți... A! treci și pe la popii rumuni de la cuhnie, de la grajd și de la lemărie, și veți, ce parale au mai adus. Iea-le și spune-le, să dormă aci, căci tocmăi mâne îi voi pute primi.“

Călugărul Gherasim și călugărul Lampridie se închină pînă la pămînt sărutând pōla Egumenului și ieșiră.

Raduliotul se trânti éráși pe sofă, potrive pernele, întinse mîna dréptă și luă o scorușă. Înainte de a mânca din ea, buzele lui mai ziseră încă cuvintele:

„Țara păcătōsă! Țara păcătōsă!“ Părintele Gherasim îi aduse cei 173.124 de lei, — cei 124 de la popii rumuni, cari rîniau la grajd, tăiau la lemne și ajutau la

¹⁾ Arhivă: Ibid. pach. 38, act. 1.

²⁾ Arhivă: Ibid. pach. 25, act. 29.

³⁾ Arhivă: Ibid. pach. 23, act. 3.

⁴⁾ Arhivă: Ibid. pach. 5, act. 1.

⁵⁾ Arhivă: Ibid. pach. 3, act. 3.

⁶⁾ Arhivă: Ibid. pach. 43, act. 2.

⁷⁾ Cipariu: Arhivă: I, pag. 34.

bucătărie, unde țiganii Egumenului își băteau joc de dînșii punându-i, *să țoce cu satirul faină* pentru perișorele Prea Slăvitului Egumen ¹⁾.

Acesta era Egumenul grec de la mănăstirea lui Radu-Vodă, și așa erau toți egumenii greci de la Mănăstirile închinatē ale Bucurescilor și ale țerilor romănesci.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr. cat. din Archidieceza gr. cat. de Alba Iulia și Făgăraș despărțemintul Sebeșului cu onore invită la adunarea generală de primăvară, ce se va ține în Doștat a. c. Iulie 3 st. n. a. m. la 9 ore în școla gr. cat., pe toți învățătorii și pe toți binevoitorii și spriginitorii învățămîntului popular a participa.

Programa: a) Presentarea în corpore la serviciul divin, ce se va ține în bis. gr. cat. din Doștat la 8½ ore a. m. b) Deschiderea adunării prin președinte. c) Constatarea membrilor prezenti. d) Incassarea tacselor restante și inscrierea membrilor noi. e) Disertațiune despre folosul școlii de V. Mărginean docente în Ghirbom. f) Propuneri de interes pentru reuniune. g) Defigerea loenului pentru adunarea de toamnă. h) Închiderea adunării prin președinte.

Șpring 18 Iunie 1898. **Salveniu Contor** președinte.

Noutăți.

Din diecesa Lugosului. Paroch și Protopop gr. catolic al Lugosului în locul repausatului Vincențiu Grozescu a fost numit M. On. *Georgiu Popoviciu*, paroch și protopop gr. cat. în Oravița română. Felicitările noastre.

Esceleța Sa I. P. S. D. Mitropolit Duminecă înainte de începutul s. Liturghii în biserica catedrală a conferit lectoratul teologilor absoluiți Alesandru Ciura și Emil Sabo și teologului de cursul al IV-lea Octavian Prie.

La gimnasiul din Blaș esamenele s'au început în 22 a. c. cu examenul de musică și gimnastică. Ia cari au fost de față și Esceleța Sa I. P. S. D. Mitropolit și un mare număr al inteligenței și opidanilor din Blaș. Orchestra gimnasiului face onore dlui profesor Murășan. Esamenele se termină Lună. Marți se vor stabili definitiv calculii, érá Mercuri va fi liturgia de mulțămîntă împreunată cu cântarea Doxologiei, apoi cetirea clasificățiunilor și împărțirea premiilor.

La școla de fete gr. cat. din Blaș esamenele au decurs în ordinea indicată în programul publicat în Nr. 23 al „Unirii“. La esamenele teoretice răspunsurile exacte servesc spre laudă elevelor și spre onore corpului didactic de la această școlă. Mai interesante au fost esamenele practice din economie și lucrul de mână. Din gustosele mâncări pregătite de copile cu dreptul putem deduce, că ele crescute în „Internatul Vancean“ de fetițe au. să devină la timpul său economice foarte bune. Lucrurile de mână gătite de copilele, cari cercetăză școla, au fost espuse în două sale destul de spațiose. Finéța și arta de a cōse și a broda dovedită de unele copile au pus în uimire pe privitori. De asemenea au fost frumoșe și curate desemnurile lucrate de copile. Părinții elevelor, cari au cercetat mica expozițiă a lucrurilor de mână, au rămas deplin satisfăcuți. Duminecă după amézi a fost examenul de musică; el a fost variat în privința programului și precis în a executării lui. La esamen a fost de față un public numeros nu numai din Blaș, ci și de airia. La școla de fetițe s'au inscriși în unul școl. 1897/8 la 120 copile, dintre cari 23 pe clasele superioare. Ceea ce ridică vađa școlii din Blaș. este „Internatul Vancean“ de fetițe, în care și-au avut cuartir și întrégă prevederea 56 fetițe din diversele ținuturi ale patriei noastre.

Sfintul vél, care a coperit trupul Domnului Christos după luarea de pe cruce, se

afă în posesiunea regelui italian. La rugarea avocatului Secondo Pia, care are mari merite pentru studiarea monumentelor vechi, regele Umberto s'a învoit, să se fotografieze s. vél cu razele electrice. Fotografiera a costat multă greutate și spese mari, dară în urmă a succes de minune. S. vél presentă în contură esactă figura trupului Domnului Christos. Fotografia este espusă în Torino, unde au cercetat-o arhiepiscopul de Torino și alți prelați și persoane de poziție înaltă. Pe cum serie „Corriere Nazionale“, pe fotografie se pot vedé curat barba, urmele părului, profilul, ranele, loviturile, urmele funiilor, cu cari a fost legat de columnă și cu cari a fost ridicat pe cruce Domnul Christos. Multiplicarea fotografiilor e un drept al familiei regale italiene.

Din temnița statului a fost eliberat în zilele trecute dl Crucian Simu din Ciufud condamnat pentru „Deșteptă-te române“. În 20 Iunie a scăpat și un preot neunit din Bănat, dl Mihaiu Rubinovici, despre care cetim în foile magiare, că ieșind din temnița a denunțat pe colegii săi de suferințe, că ar coresponda pe ascuns cu conducători mișcării naționale din România și ar primi de la ei ajutore. Cercetarea făcută a dovedit denunțarea de neintemeiată. În Seghedin a mai rămas numai dl învățător din Tiur Georgiu Făgărășan, érá în Vaț preotul Basiliu Morariu din Poiana Aiudului.

La primul gimnas pentru fete din Budapesta s'au ținut esamenele în săptămāna trecută asistând la esamene și ministrul de instrucțiunea publică Wlassics. Răspunsurile elevelor au fost prompte și satisfăcătoare. În clasele inferioare au fost 46 fete, în a V-a cl. 30, în a VI-a cl. 28. Etatea fetelor a variat între 10 și 19 ani; numai una a fost de 22 ani. Cele mai multe (53%) au fost din Budapesta. Părinții fetelor sînt inteligenți (medici, advocați, profesori) 20%, oficiali de stat 19%, comercianți 19%, oficiali publici 13%, oficiali privați 14%; mai puține fete sînt de ofițeri, proprietari și industriași. După religiune relative mai bine sînt reprezentate Israilitele; ele fac 33% din numărul total; catolicele sînt 38%, reformatele 16%, luteranele 12%. Între 147 de eleve numai 4 nu s'au mărturisit magiare, ei germane, vorbesc înse limba magiară. 52 vorbesc o singură limbă, adevă cea magiară. Unele vorbesc 3—5 limbi.

Dare de samă. Pentru opul meu T. I. „Jertfa creștinilor“ au solvit prețul: IV. Din diecesa Gherlei: On. Alesandru Leményi, Ioan Sonea din protopopiatul Gherlei, Ioan Welle, Petru Cherebeț din protopopiatul Cațcăului, Ioan Goron. Constantin Iuga din protopopiatul Reteagului, Gregoriu Pușcariu din protopopiatul Ciceu-Cristurului, Michail Făgărășan din protopopiatul Betleanului, Ioan Oltean. Basiliu Muste, Basiliu Filip din protopopiatul Lăpușului, Michail Boroș, Iosif Orian din protopopiatul Olpretului, Simeon Petricea din protopopiatul Vadului, Ștefan Iliș din protopopiatul Surducului, Ananie Hossu din protopopiatul Buzei, Ioan Tarța, Ioan Moldovan din protopopiatul Giulei, Vasiliu Pușcariu din protopopiatul Secului. (Va urma.) Dr V. Szmigelski.

Constantin Esarcu a repausat la 21 a. c. în Bucuresci în etate de 62 ani. C. Esarcu a studiat medicina și obținēnd diploma de doctor în Paris a fost numit profesor de botanică la universitatea din Bucuresci la 1864. După nouē ani de profesură a îmbrățișat cariera diplomatică reprezentând România la Atena și în Roma. În timpul disponibil s'a ocupat și cu știința publicând din arhivele italiene documente prețioșe referitoare la istoria Românilor. La 1887 a părăsit cariera diplomatică dedicându-se științei și artilor. La insistința lui s'a înființat „Ateneul“ din Bucuresci. A fost în 1891 și ministru. Tōtă averea sa, care aduce la an 14.000 lei, a lăsat-o „Ateneului“. „Timpul“ este informat, că acum vre o trei săptămāni a făcut și un codicil, prin care lasă școlilor române din Brașov 20.000 lei. A fost un caracter nobil,

¹⁾ Memoriul unui anonim în Revista de Istorie, Archeologie a dlui profesor Gr. G. Tocilescu.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Despre iconografia bizantină.

Transformarea vechiului Bizanz în Constantinopolis, în capitala imperiului roman, a fost unul dintre evenimentele cele mai mari ale istoriei universale. Transformarea aceasta a împărțit imperiul roman în două jumătăți, care au înaintat spre sorți foarte diferite. Constantinopolul s'a făcut centrul unei civilizații nouă, în care înfrunțile Orientului și cele ale civilizației eline s'au contopit într-un tip de tot special, și situarea cetății la marginea dintre Europa și Asia a îmbiat puțința, ca în portul ei cel mare și sigur să-și găsească adăpost năi numeroase, care susțineau raporturile capitalei celei nouă atât cu poporile Orientului, cât și cu cele ce locuiau în Europa și în Africa pe lângă Marea Mediterană. Din acestea au urmat strălucirea și bogățiile, care s'au răspândit de aci preste Occident, și principiul susținătoriu și formatoriu de lume al unui sistem monarhic absolutistic împreunat cu vechile tradiții impunătoare ale imperiului roman și cu cultura elină clasică.

Capitala cea nouă, căreia Constantin i-a împărțit un caracter special, a dispărut deja de mult ocupată fiind de puterea turcescă cea distrugătoare, și icôna cea strălucită a acestei metropole pe jumătate romane și pe jumătate orientale poate, să se reconstruască numai din scriitorii evului de mijloc.

Periôda dintre împărații Constantin și Iustinian pentru arta bizantină a fost timpul de formare din elemente eline-romane și orientale. Stilul cel nou s'a dezvoltat destul de repede. La începutul vécului al patrulea vedem în Dalmația în palatul lui Diocetian deja aproape numai forme arhitectonice asiatice, și după mórtea împăratului Teodosiu cel Mare înfrunțile Asiei au ajuns, să fie mai dominante prin bogăția sa și prin dezvoltarea sa cea strălucită. Din descrierile s. Gregoriu de Nisa și din ale lui Eusebiu se vede stilul cel îndrăzneț și strălucit al arhitecturii bisericești de pe vremea aceea. Dară din clădirile rotunde s'a păstrat pe teritoriul imperiului bizantin de odinioară numai în Tesalonica rotunda cea impunătoare a s. Georgiu cu diametru de 24 m și cu opt capele cupolate. Ea acum e geamie. Aci se îndestulără încă numai cu cupolă aședată pe zid circular, pe cum se obișnuiseră a o clădi arhitecții romani. Dară arhitecții imperiului răsăritean cercară deja, să o combineze cu poligonul. Descoperirile acelea, care le-a făcut scrutătorul francez M. de Vogüé în Siria, au aruncat multă lumină asupra acestei încercări, căci el a găsit arhitecturi, care conduc pe călătoriu în o civilizație entropită, și în o sută de cetăți împrăștiate preste un teritoriu de 30—40 de miluri oferesc icôna strălucită a unui stil unitar, a unei epoce culturale întregi și a nume a celei din vécurile cele dintâii ale creștinismului. Geniul elin eshauriase formele și combinațiunile stilului clasic și cerca elemente, care să le potă varia și desvolta mai de parte. Din punctul acesta de vedere Isidor din Milet și Antim din Tralles, arhitecții bisericii Agia Sofia, au, să se privească de învățacei și continuători ai acelor măiestri dați uitării, a căror artă a făcut, ca în Vavilon și în Ninevi să se înalțe nenumărate cupole.

Chiar în Constantinopol s'au clădit de la Constantin până la Iustinian 38 biserici nouă. Arhitecții se întreceau unul pe altul aci ca și în Asia în invenții și combinații îndrăznețe și pline de spirit, în vreme ce în Occident situația imperiului era mai puțin favoritoare arti. De altmintea de stilul bizantin al arhitecturii cu ajutorul lui Dumnezeu ne vom cuprinde de altă dată.

Acele-și tendențe au dat impuls special și artiilor decorative. Pictura în reprezentările sale din L. V. și N. se mișca din ce în ce tot mai mult pe temeiul concepției istorice, și în ciclul mai mari de icône de pe pereții bisericilor se formă o ordine cronologică și nu sistem deplin de decorație, care s'a păstrat în arta bizantină până în ziua de astăzi.

Nil, carele mai întâiu a fost prefect al Constantinopolului, ér apoi s'a făcut învățacelul s. Ioan Chrisostom și mai pe urmă a trăit în călugărie în mănăstirea muntelui Sinai, în epistolele sale ni-s'a făcut mărturie despre vederile timpului său cu privire la

pictura bisericească. Un om bogat, care intenționa, să zidescă o biserică mai mare întru amintirea martirilor, s'a adresat către Nil, pentru ca să afle judecata lui despre planul acestei clădiri. Aplicarea timpului spre lux și esagerațiune grăia în chip vedit din planul acesta. Pereții bisericii aveau, să capete picturi bogate și în special reprezentarea unei vînători, în care vînători și câni urmăresc diferite feluri de animale. Firesce că avem, să ne gândim la o însemnare alegorică a acestei reprezentări. Mai de parte avea, să se reprezenteze o vînătoare de pesci cu tot felul de pesci prinși cu rociul. Pe sama sanctuariului erau menite icône de ale lui Christos și de ale martirilor. Mai aveau, să desfăteze ochii a fară de picturile acestea încă și sculpturi sau ornamente în stucco, érá în pronaos aveau, să se așede o mie de crucei cu reproducții de paseri, de cele câte cu patru picioare, de insecte și plante. Numărul de o mie a avut aci fară îndoelă o însemnare mai adâncă, și despre porumbi în jurul crucii grăesce deja Paulin de Nola pe la anul 400. Nil a desaprobat planul acesta, nu ca și cum reprezentările acelea s'ar fi împotrivit simbolicei creștine, ci pentru că îmbelșugarea lor nu prea plăcea spiritului lui celui ascetic. El a răspuns deci: „Eú privesc de un lucru copilăresc și nebun a seduce ochii credincioșilor prin ast fel de lucruri. Unui suflet serios și bărbătesc îi ajunge, să se ridice în sanctuariu către răsărit o cruce; că singura cruce aducătoare de mântuire a scăpat întreg némul omenesc, și într'insa lucește desperațiilor pretutindenea raza sperării. A fară de aceea e lucru cuvințios, ca biserica să o înzestreze mâna unui pictor distins cu reprezentări istorice din L. V. și N., pentru ca aceia, care nu sînt învățați și nu știu sfînta Scriptură, privind la picturi să-și aducă a minte de vîrțile adevăraților servitori ai lui Dumnezeu și să se simțescă îndemnați la rîvnirea lor. Pe sama pronaosului celui împărțit în mai multe compartimente mi-se pare a fi de ajuns, ca fiesce care din ele să se împodobescă cu câte o cruce. Cele alalte pare mi-se sînt de prisos și au, să se omită.“¹⁾ Din alte scrieri de ale ss. Părinți se vede asemenea, că scenele martiriului de acum înainte se puneau în icône înaintea ochilor în chip credincios așa, pe cum s'au sevârșit în realitate. Ast fel iconografia creștină a început a părăsi pe încetul caracterul simbolic de mai înainte și a-și însuși tot mai mult caracterul istoric.

A fară de aceea de o dată cu timpul, în care biserica creștină și-a dobîndit în imperiul roman libertatea, iconografia creștină a început a îmbrățișa în măsură mare așa numita artă musivă. Mosaicul sub împărații romani în cele dintâii trei vécuri a fost în mare cinste. Asta o dovedesc monumentele acelea, care s'au găsit în ruinele clădirilor antice. Dară nu numai păgânii, ci și creștinii cultivaseră în periôda aceea arta musivă. Ei pe timpul persecuțiilor o folosiseră în catacombe spre împodobirea mormintelor. Dar în măsură cu mult mai mare au cultivat creștinii arta acesta începînd de la împăratul Constantin cel Mare. Constantin însu-și a rînduit, ca mai multe biserici din Roma și mai ales vechea basilică s. Pietro al Vaticano să se împodobescă cu mosaicuri. Dară singurele compoziții musive, care s'au păstrat în Roma de pe timpul lui, sînt acelea, care împodobesc boltiturile micii biserici, carea s'a zidit lângă s. Agnese ca capelă baptismală pe sama Constanței fiicei lui Constantin. Mosaicurile din bisericuța acesta reprezintă pe geni în culesul de vii încă în spiritul cel vesel și tineresc al picturii de mai înainte atât în privința formei, cât și în cea a concepției. S. Giovanni in Fonte, cel mai vechiu baptisteriu al Romei, încă a păstrat în oratoriul de alătura dedicat sfîntului Evangelist Ioan pe boltitură o decorație musivă veche și frumoasă: curpeni de aur pe sfund vinet întunecat, vase, pome și paseri în esecutare tehnică sigură și ținute asemenea de tot în stilul antic. Fôrte expresiv și plastic se înalță aci ornamentarea dezvoltându-se în frunziș bogat. Rămășițele de mosaicuri în baptisteriul domului din Neapol încă se derivă de pe timpul lui Constantin, érá biserica sfîntului Georgiu din Tesalonica cuprinde încă în cupolă figuri colosale de ale sfîntilor, încunjurate de arhitectură pestriță și strălucitoare de aur, esecutate cu grije și păstrând în ornamentare reminiscențe antice. Nu de mult s'a

¹⁾ Ed. Leo Allatius, Romae 1668. ep. 61. p. 491.

descoperit lângă Tirul Feniciei un monument strălucit de al timpului creștin celui mai vechi, în care maestrul a știut, să împărtășească figurilor sale formă clasică. Cele patru unghiuri ale unui câmp pătrat arată vase așezate în direcția diagonalelor; din ele purced curpeni, cari încunjură câmpuri rotunde cu reprezentări de animale blânde și sălbatice și cu scene de vânătoare și din viața țărănească, érá crucea din mijloc adevărate originea

creștină a monumentului. Grupurile sînt vióie și naive, mișcările și pozițiile animalelor sînt executate fôrte bine, și întregă compoziția e așa de bună, cât se pôte pune alătura cu operele cele mai bune ale artiștilor musive păgâne din vécul al doilea și al treilea al erei creștine.

(Va urma.)

Ben Hur

său

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

După ce ședă și mai rosti câte va cuvinte, se îndreaptă către bărbați:

„Am venit, ca să vă istorisesc despre Nazarinéul.“ Cei doi își legară pe loc luarea a minți de cuvintele lui. „Multe zile l-am urmat cu o luare a minți, ca și care omul pôte, să dedice numai obiectului așteptării sale îndelungi și ferbinți. L-am vădut în toate situațiunile, cari trec de probe și cercetări de ale omului. Și dacă sînt convins despre aceea, că el e un om ca și mine, atunci sînt tot așa de convins și despre aceea, că el e încă și mai mult.“

„Cum așa mai mult?“ întrebă Simonide.

„Voiu, să țî-o spun.“

Atunci intră ôre cine și-l întrerupse. El se întorse, sări de pe scaun și întindându-și mâinile zise:

„Amro, bună bătrână Amrah!“

Ea grăbi lael, și putea, să vedă bucuria pe fața ei așa, că își ulțai, să ieai a minți la aceea, cât era ea de sbîrcită și de galbenă. Îngenunchiând la picioarele lui îi cuprinse genunchii și acoperi cu sărutări mâinile lui. Cu gingășie îi neteđi el la o parte pîrul cel rar și sur de pe față și-i sărută obraji zicînd. „Buna mea Amrah, nu poți, să-mi spuî nimica despre ele, — nici un cuvînt, nici un semn?“

O năpădiră lacrimile. și acestea erau un răspuns mai grăitoriu, de cum ar fi fost cuvintele.

„E voea lui Dumnezeu.“ zise el în chip solemn în un ton, din care toți puteau, să înțelegă. că el a renunțat la orî ce sperare de a mai vedé pe ale sale. În ochii lui se vedeau lacrimi; el se silia, să le suprimé, pentru că el era bărbat. După ce a reușit, să o facă acésta, ședă éráși și zise: „Vino și ședî, Amro, — aici. Nu? Atunci la picioarele mele, căci am, să istorisesc acestor prietini ai mei multe despre un om minunat, care a venit în lume.“

Dară ea se duse și ședă jos răsîmîndu-și spatele de pîrete și-și adună mâinile preste genunchii, îndestulită fiind cu atâta, că pôte, să-l vadă. Ben Hur se întorse către cei doi prietini bătrâni ai săi și continuă:

„Nu voiu, să răspund la întrebarea vóstră referitoare la Nazarinéul, mai înainte de ce vă voi istorisi despre lucrurile acelea, cari l-am vădut sevârșindu-le. Eú sînt cu atât mai virtos aplicat, să o fac acésta, fiind că el va sosi mâne în cetate și se va sui în templu, care-l numesce casa tatălui său, pentru ca să se proclame pe sine însu-și. Așa vorbesc ômenii. Mâne vom afla deci noi și Israil, care are dreptate, tu, Valtasare, ori tu, Simonide.“

Valtasar își frecă mâinile tremurând și întrebă:

„Unde am, să merg, pentru ca să-l pot vedé?“

„Îmbaldéla de ômeni va fi fôrte mare. Socotesc, că va fi mai bine, dacă vă veți sui cu toți pe coperișul foisorului lui Solomon.“

„Puté veî, să ne însoțesci?“

„Nu,“ răspuse Ben Hur. „Prietini mei a bună samă vor voi, să fiu cu ei la intrarea solemnă.“

„Cum?“ esclamá Simonide. „Doră călătorește cu alaiu?“

Ben Hur îi ghici gândul.

„Doi spre zece bărbați sînt cu el, pescari, plugari, un vameș, cu toți ômeni de rînd. El și soții lui călătorește pedestri, nepăsându-le de vînt, frig, plóe ori arșiță. Când îi vedeam oprindu-se așa în calea lor la inserat, ca să frîngă pânea sa ori să se odihnescă, atunci îmi aduceau a minți de păstori, cari din tîrg se întorc la turmele sale, érá nu de ômeni nobili și de împérați. Numai când Nazarinéul își desfăce învelitóra capului, ca să privescă la ôre cine ori să scuture pulverea de pe cap, numai atunci vedeam limpede, că el e învățatoriul și însoțitoriul, magistrul și prietini lor de o dată. — Voi sînteți înțelepți,“ zise Ben Hur după o pauză, „voi știți, cum ne stăpînesc pe noi anumite motive. Ce ați ține despre un om, care ar puté, să se facă bogat schimbând în aur petrele de sub picioarele sale, și totuși e sêrac de bună voe?“

„Elinii l-ar numi filosof,“ zise Iras.

„Nu, fiica mea,“ zise Valtasar, „filosofii nu au puterea de a face lucruri de acelea.“

„De unde știți, că acest om are puterea acésta?“

Ben Hur răspuse vóiú: „L-am vădut schimbând apa în vin.“

„Minunat, fôrte minunat,“ zise Simonide.

„Dară încă și mai minunat mi-se pare mie aceea, că mai preferesce, să fie sêrac, pe când ar puté, să fie așa de bogat. Este el întru adevér așa de sêrac?“

„N'are nimica și nu invidiează pe nimeni pentru bogăția lui. Pe cei bogati îi compătinesce. Dar să lăsăm acestea. Ce ați zice, când ați vedé pe ôre cine, că înmulțesce cincî pânî și doi pesci, proviantul său întreg, că-l înmulțesce așa, cât ajunge la cincî mil de ômeni, și mai rămân încă coșereî pline? Acest lucru l-am vădut pe Nazarinéul sevârșindu-l.“

„Ai vădut-o acésta?“ esclamá Simonide.

„Da, și am mâncat din pâne și din pesci.“

„Și ceea ce e încă și mai minunat,“ zise Ben Hur mai de parte, „ce ați zice despre ôre cine, care are o putere de a vindeca, în cât bolnavii au numai, să se atingă de póla haînei lui ori să cerșescă din depărtare ajutoriul, pentru ca să se vindece? Și mărturia acestui lucru nu am fost numai o dată, ci de multe ori. Când porniram din Íerichon, ședeam doi orbi lângă drum. Aceștia

au cerșit cu glas tare ajutoriul Nazarinéului, și el a atins ochii lor, și ei au vădut. Î-au adus o dată pe un paralic, și el l-a zis numai: „Du-te!“ și omul s'a dus sănătos. Ce zici la acestea?“

Negutătóriu nu găsia răspuns.

„Am aúdit, cum ziceau unii, că lucrurile acestea, cari vi-le-am istorisit, ar fi fost numai nise apucături de vrăjitori. Doră și voué vi-se pare, că ar fi așa? La asta voiú, să răspund raportând despre lucruri încă și mai mari, cari l-am vădut sevârșindu-le. Gândiți-vé la lepră, la pedépsa aceea a lui Dumnezeu, din care nu este scăpare a fară de mórte.“

Amrah aúdit cuvintele acestea lăsă mâinile sale, să-i cadă de pe genunchii la pămînt, și se ridică de jumătate, dornică de a aúdi, ce va spune.

„Ce ați fi zis,“ continuă Ben Hur cu seriozitate potențată, „ce ați fi zis, dacă ați fi vădut cazul acesta? Pe când eram în Galilea, un lepros a venit la Nazarinéul și a zis: „Dómné, de vreî, poți, să mă curățesci.“ El aúdi strigarea, atinse pe leprosul acela și zise: „Voiú! Curățesce te!“ Și omul pe loc s'a făcut éráși sănătos ca ori care din noi, cei ce am vădut vindecarea, și noi am fost o mulțime de ômeni.“

Amrah se sculă acuma, neteđi bucelele sale subțire în laturi de pe față și urmări fôrte iritată istorisirea.

(Va urma.)

Editor și redactor răspundător:

Dr Victor Szmigelski.

(23) 1-1

Anunț de esarendare.

Dominiul din Cut, proprietatea fondului seminariului greco-cat. din Blaș, care după fôca catastrală constă din:

- a) 288 jug. arătoriu,
- b) 210 jug. finat, rîturî și grădini,
- c) 247 jug. pășune segregată,
- d) 9 jug. vie, împreună cu toate superedificatele economice și de locuit se dá în arîndă pe calea licitațiunii publice pe periodul de 6 ani începînd din 24 April 1899.

Suma de esclamaré va fi 3000 fl. anual. Licitațiunea se va ține în 5 Iuliu a. c. la 3 ôre după amézî în cancelaria advocațională din curtea mitropolitană.

Doritorii de a licita la acest bun vor avé a depune un vadiu de 10% de la suma de esclamaré în bani gata ori hârtii de stat de valóre publică înainte de a se începe licitațiunea.

Oferte în scris încă se primesc înainte de începerea licitațiunii verbale, dacă acelea vor fi subscrise și provédute cu vadiu recerut, și oferentele va declara, că cunoșce cuprinsul condițiunilor.

Condițiunile de licitațiune și până la ziua licitării se pot vedé în cancelaria subscrísului.

Blaș în 21 Iuniu 1898.

Vasiliú Oltean
adv. archid.

527 număr
1898.

(24) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1898. évi 836 és 1972 számú végzése következtében Dr Gärtner Samu ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmied, alapfoglaltató és Schiek Jakob & Brüder javára, Lieblich Jakob ellen 36 frt és 30 frt — kr. s jár. erejéig 1898. évi Március hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 312 frt — kr. s becsült Salon-ebédlői és háló szobai butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. bíróság V. 57/2—1898. számú végzése folytán fentti tőkekövetelések, ezek megítelt kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásánál leendő eszközésére 1898. évi Junius hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is fogatosítottatni fog.

Kelt Balázsfalván 1898. évi Junius hó 14-ik napján.

Thát György,
kir. bírósági végrehajtó.

91 număr
1898.

(25) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1897. évi 5149. számú végzése következtében Oltean Vazul ügyvéd által

képviselt Pátia takarékpénztár javára Szilágyi Albert és társai ellen 76 frt — kr. s jár. erejéig 1897. évi Deczember hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 410 frt — kr. s becsült, és pedig Szilágyi Albertnél 2 tehén. Tetehuja Nikuláénál 2 ökör és Szilvesan Tománál 1 deszka istálló, 1 sertés ól és 1 csúrból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. bíróság 6071/1897. számú végzése folytán 76 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi Deczember hó 17. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 86 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Mihálcfalvánalperesek lakásánál leendő eszközésére 1898. évi Julius hó 1-ső napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is fogatosítottatni fog.

Kelt Balázsfalván 1898. évi Junius hó 16-ik napján.

Thát György,
kir. bírósági végrehajtó.

415 număr
1898.

(26) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1898. évi 733. számú végzése következtében Oltean Vazul ügyvéd által képviselt Pátia takarékpénztár javára Salomie Criznik és társai ellen 245 frt — kr. s jár. erejéig 1898. évi Március hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 706 frt — kr. s becsült, és pedig Salomie Criznik és Juon Stanuiznál: 2 ökör, 2 kanca, 2 ökör szekér, 1 léczes kass és 1 gárnitura cséplőgép, járgány és rostával, Fleserin Ju-

onnál: 20 drb juh, Manovics Juonnál: 1 egy éves ünő bornyu, Marginean Gyorgyénál 4 juh, 1 ökör szekér, 40 véka szemes tengeri, 3 jo szuszék és 1 egy éves ökör bornyuból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járás-bíróság 1632/1898 számú végzése folytán 245 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi Január hó 30-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 53 frt 63 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Szász Csanádou alperesek lakásánál leendő eszközésére 1898. évi Julius hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is fogatosítottatni fog.

Kelt Balázsfalván 1898. évi Junius hó 16-ik napján.

Thát György,
kir. bírósági végrehajtó.

Nro 127—1898.

(21) 2—3

Edict.

După ce Grindean Maria greco-cat. din Vaifdasig de 7 ani și-a părăsit pe legiuitul său bărbat Macra Ioachim greco-catolic din Sânmărtinul sărat, și nu se scie ubicațiunea aceleia, se citează prin acésta, ca în termin de un an și o zi să se prezenteze înaintea subscrisului For matrimonial, căci alt cum procesul divorțial urzit în contră-i de cătră numitul său bărbat se va pertracta și decide și în absența respectivelor muierii.

De la presidiul Forului matrimonial greco-catolic de I instanță al districtului protopopesc al Murș-Uioarei.

Murș-Uioara 13 Iunie 1898.

Dr Sebastian Radu
protopop.

„ARIEȘANA“

Institut de credit și economii, societate pe acții,

înființată de 11 ani,

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyos-Torda)

1. Primesce depuneri spre fructificare, atât de la particulari, cât și de la corporațiunii cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat, solvind în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile făcute în timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar darea erarială are, să o solvască deponentul. Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori când. Sume mai mari sînt de a se insinua spre abdicere prealabil și anumit sume de la 100 până la 500 fl. cu 15 zile, de la 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și de la 1000 până la 2000 fl. cu 45 zile înainte. Permițînd starea casei, depunerile se răsplătesc în dată și fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face și prin postă și se resolvă cu reintorcerea ei.
2. Acordă credit pe lângă cambii și obligațiunii cu caventii.
3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară și pe efecte.
4. Acordă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.
5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă le pôte lombarda.

Turda în 21 Aprilie 1898.

În numele direcțiunii:

Iuliū Bardosy, președinte.

Ioan Mesaroș, v.-președinte.

(22) 2—10